

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací, v právnej veci žalobcu: **S.k., a.s.**, B., C.X., proti žalovanému: **I., a.s. v likvidácii**, Ž., B.X. o zaplatenie 6 282 930,78 Sk istiny s prísl.,vedenej na Krajskom súde v Žiline pod sp. zn. 22 Cb 69/98, na dovolanie žalobcu proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30.októbra 2003 č.k. 3 Obo 75/03, rozhodol

t a k t o :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Na odvolanie žalobcu Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom z 30.10.2003 č. k. 3 Obo 75/03 potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa a vo výroku vyslovil, že proti rozsudku pripúšťa dovolanie. Odvolací súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že odvolanie žalobcu smerovalo iba proti tej časti rozsudku súdu prvého stupňa, ktorou bolo žaloba o zaplatenie 13% úroku zamietnutá, lebo žalobca podľa § 378a Hospodárskeho zákonníka požadovaný úrok nevyčíslil pevnou čiastkou. Ďalej odvolací súd uviedol, že podľa žaloby žalovaný nespláca svoj úver, a preto žalobca uplatňuje titulom istiny úveru 3 812 910,44 Sk a úroky 2 470 020,34 Sk. Úroky určil 13% p.a. až do zaplatenia. Treba však súhlasiť s právnym názorom krajského súdu, že dohodnuté 13% úroky, ktoré boli súčasťou dohovoru o úvere, mohol žalobca uplatniť iba do doby splatnosti trvania úverového vzťahu, t.j. do 30.6.1999. Po tomto termíne, keď úverový vzťah zanikol, zaniklo právo žalobcu na dohodnuté úroky za poskytnutý úver. Vzhľadom na tom, že žalovaný sa dostal do omeškania,

žalobcovi po zániku úveru vzniklo právo na 5% úrok z omeškania podľa cit. zák. ust. Tento nárok žalobca v žalobe neuplatnil, nevyčísli, Hosp. zák. príslušenstvo neupravuje, preto ani z tohto titulu nebolo možné žalobe v tejto časti vyhovieť.

Vzhľadom na to, že ide o právny vzťah vzniknutý pred 1.1.2002, správne súdy aplikovali podľa § 768c ods. 1 Obch. zák. ustanovenia Hosp. zák.

Najvyšší súd pripustil dovolanie proti svojmu rozsudku podľa § 238 ods. 3 písm. a/ O.s.p., pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu. Sú totiž v behu ďalšie spory s totožným obsahom, na výsledok ktorých toto rozhodnutie má zásadný vplyv ako precedens.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca a navrhol ho spolu s rozsudkom súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Na zdôvodnenie dovolania uviedol, že nesúhlasí s názorom súdu prvého stupňa a názorom odvolacieho súdu, že nakoľko Hospodársky zákonník neupravuje príslušenstvo, nie je možné žalobcovi priznať 13% p.a. úrok z istiny do zaplatenia. Právny predchodca žalovaného sa s právnym predchodcom žalobcu Žiadosťou o prevzatie pohľadávky z úveru na T. zo dňa 25.2.1991 a Potvrdením o prevzatí pohľadávky z úveru na T. zo dňa 6.8.1991 dohodli sa na skutočnosti, že právny predchodca žalovaného zaplatí právnemu predchodcovi žalobcu úrok vo výške 13% p.a. bez určenia lehoty, do ktorej je možné úrok požadovať.

Podľa § 382a ods. 2 HZ sa organizácia zaväzuje zaplatiť za poskytnutý úver úrok a úver v dohodnutom čase splatiť. V HZ pritom nie je zakotvené, že organizácia, ktorej bol úver poskytnutý, je povinná platiť úrok len do lehoty splatnosti istiny úveru.

Hospodársky zákonník teda nerieši otázku, po akú dobu je organizácia povinná platiť dohodnutý úrok, ale naopak, v zmysle ust. § 382a ods. 3 HZ výslovne ponecháva na účastníkov úverového vzťahu (na banku a organizáciu), aby si sami v úverovej zmluve dohodli podmienky úverovania, a to najmä pravidlá úrokovania a postup pri neplnení úverovej zmluvy (ako i ďalšie podmienky).

V Žiadosti o prevzatie pohľadávky z úveru na T. sa právny predchodca žalovaného zaviazal platiť úrok vo výške (v rozmedzí 1 až 5% nad platnou diskontnou sadzbou) a v termínoch stanovených K.B. a Potvrdením o prevzatí záväzku z úveru na T. boli úrokové podmienky konkretizované tak, že úroková sadzba bola stanovená do odvolania vo výške 13% p.a., pričom úroky mali byť inkasované štvrtročne vždy k 5. dňu posledného mesiaca štvrťroku. V prospech tvrdenia žalobcu, že zmluvné úroky je organizácia povinná platiť naďalej až do splatenia celého úveru, svedčí aj znenie ust. § 1 ods. 4 Opatrenia Štátnej banky Československej z 2.1.1990 (platného v čase platnosti a účinnosti HZ), a ktorého predmetom bolo aj ustanovenie prípustných odchýlok od úrokovej sadzby z úverov poskytovaných právnickým osobám od bánk a sporiteľní: „Vyššie úrokové sadzby u úverov, než zodpovedá odsekom 2 a 3, sa môžu uplatniť iba v prípade, že dojednaná splatnosť úveru je na žiadosť právnickej osoby predĺžená, prípadne úver nie je splatený v lehote.“ Uvedené opatrenie bolo zverejnené v č. 1/1990 Sbírkky zákonů na strane 0003.

Z uvedeného jasne vyplýva, že žalobca má právo požadovať od žalovaného aj po lehote splatnosti úroky vo výške 13% a nie iba úroky z omeškania vo výške 5%.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 2 OSP), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania, dovolanie prejednal bez nariadenia dovolacieho konania, preskúmal rozsudok odvolacieho súdu, ako aj konanie, ktoré mu pre predchádzalo a dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému tento mimoriadny opravný prostriedok nie je prípustný.

Podľa ustanovenia § 238 ods. 5 OSP, dovolanie nie je prípustné ani vo veciach, v ktorých bolo napadnuté právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšujúcom trojnásobok minimálnej mzdy a v obchodných veciach desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo pohľadávky sa neprihliada. Na určenie minimálnej mzdy je rozhodujúci deň podania návrhu na prvostupňovom súde.

Citované ustanovenie Občianskeho súdneho poriadku v zmysle jeho novely, vykonanej zákonom č. 353/2003 Z.z. nadobudlo účinnosť od 1.9.2003. Podľa prechodného ustanovenia § 372i ods. 7 OSP neprípustnosť dovolania podľa § 238 ods. 5 sa vzťahuje iba na konania, v ktorých súd rozhodol po nadobudnutí účinnosti tohto zákona.

V danom prípade odvolací súd rozhodol 30.10.2003, teda v čase, keď už cit. ust. § 238 ods. 5 OSP nadobudlo účinnosť. Z tohto dôvodu dovolací súd prípustnosť dovolania posudzoval aj podľa tohto ustanovenia. Keďže citované ustanovenie uvádza, že na príslušenstvo pohľadávky sa neprihliada, z toho vyplýva záver, že príslušenstvo pohľadávky z hľadiska určenia desaťnásobku minimálnej mzdy je úplne bezpredmetné, preto ak je predmetom dovolacieho konania iba príslušenstvo pohľadávky, dovolanie v takomto prípade nie je prípustné. Vo veciach, v ktorých zákon výslovne prípustnosť dovolania vylučuje, odvolací súd nemôže pripustiť dovolanie podľa ust. § 238 ods. 3 písm. a/ OSP.

Na základe uvedených dôvodov dovolací súd dovolanie žalobcu podľa § 243b ods. 4 v spojení s ust. § 218 ods. 1 písm. c/ OSP odmietol.

Žalovanému, ako úspešnému účastníkovi, trovy v dovolacom konaní nevznikli, a preto dovolací súd ich náhradu mu nepriznal.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave dňa 31. marca 2008

JUDr. Juraj Seman, v. r.
predseda senátu